

Številka: 07012-4/2018/62

Ljubljana, 10. 6. 2019

EVA /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Tretje nacionalno poročilo Republike Slovenije za Univerzalni periodični pregled in sestava delegacije za ustni zagovor Republike Slovenije v Univerzalnem periodičnem pregledu (Ženeva, 12. 11. 2019) – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije sprejme Tretje nacionalno poročilo Republike Slovenije za Univerzalni periodični pregled
2. Vlada Republike Slovenije imenuje delegacijo za ustni zagovor Republike Slovenije v Univerzalnem periodičnem pregledu, ki bo potekal 12. novembra 2019 v Ženevi, v naslednji sestavi:
  - dr. Miroslav Cerar, podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve – vodja delegacije
  - dr. Dominika Švarc Pipan, državna sekretarka, Ministrstvo za pravosodje – namestnica vodje delegacije
  - dr. Tanja Kerševan Smokvina, državna sekretarka, Ministrstvo za kulturo – članica delegacije
  - mag. Stanko Baluh, direktor, Urad Vlade Republike Slovenije za narodnosti – član delegacije
  - Nataša Potočnik, direktorica Urada za migracije, Ministrstvo za notranje zadeve – članica delegacije
  - dr. Marko Rakovec, vodja Sektorja za človekove pravice, Ministrstvo za zunanje zadeve – član delegacije
  - mag. Robert Golobinek, vodja Sektorja za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje – član delegacije
  - dr. Roman Lavtar, vodja Službe za lokalno samoupravo, Ministrstvo za javno upravo – član delegacije
  - mag. Katarina Štrukelj, vodja Sektorja za sprejem in oskrbo, Urad Vlade Republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov – članica delegacije
  - mag. Tomislav Omejec, vodja Sektorja splošne policije, Ministrstvo za notranje zadeve, Policija – član delegacije
  - Albert Černigoj, vodja Oddelka za ekstremno nasilje in terorizem, Ministrstvo za notranje zadeve, Policija – član delegacije
  - mag. Alja Klopčič, pooblaščenica ministrica, Ministrstvo za zunanje zadeve – članica delegacije
  - mag. Nadja Čobal, sekretarka, Ministrstvo za zdravje – članica delegacije
  - Dragica Iskrenovič, sekretarka, Ministrstvo za okolje in prostor – članica delegacije
  - mag. Tjaša Herman, višja svetovalka, Urad Vlade Republike Slovenije za narodnosti – članica delegacije

<ul style="list-style-type: none"> - Irena Vogrinčič, podsekretarka, Ministrstvo za pravosodje – članica delegacije - Mija Javornik, višja svetovalka, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport – članica delegacije - Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – član delegacije - Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – član delegacije - Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – član delegacije <p>3. Vlada Republike Slovenije s Tretjim nacionalnim poročilom Republike Slovenije za Univerzalni periodični pregled seznanji Državni zbor.</p> <p>4. Vlada Republike Slovenije zadalži Ministrstvo za zunanje zadeve, da poročilo posreduje Uradu visoke komisarke OZN za človekove pravice.</p> <p>Sklep prejmejo: - Vsa ministrstva in vladne službe</p>		
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
(Navedite razloge, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se obravnava po nujnem postopku – 169. člen Poslovnika državnega zbora.)		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
<ul style="list-style-type: none"> - Sabina Stadler Repnik, generalna direktorica Direktorata za multilateralo, razvojno sodelovanje in mednarodno pravo, Ministrstvo za zunanje zadeve, - dr. Marko Rakovec, vodja Sektorja za človekove pravice, Direktorat za multilateralo, razvojno sodelovanje in mednarodno pravo, Ministrstvo za zunanje zadeve. 		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
(Navedite imena in priimke ter funkcije ali nazive.)		
5. Kratek povzetek gradiva:		
<p>V okviru Univerzalnega periodičnega pregleda, mehanizma Sveta OZN za človekove pravice, potekajo redni medsebojni pregledi spoštovanja človekovih pravic v posameznih državah. Trenutno poteka tretji krog pregledov, ki je namenjen zlasti pregledu izvajanja priporočil iz drugega kroga, ki je za Slovenijo potekal novembra 2014. Stanje človekovih pravic v Sloveniji bo ponovno pregledano na 34. zasedanju delovne skupine za Univerzalni periodični pregled novembra 2019. Sodelovanje v pregledu ter priprava nacionalnega poročila je obveznost vseh držav članic OZN.</p> <p>Univerzalni periodični pregled vključuje tudi interaktivni dialog med delegacijo države v pregledu in drugimi članicami OZN. V okviru slednjega delegacija odgovarja na vprašanja ter daje pojasnila glede vseh področij zagotavljanja človekovih pravic v svoji državi. S tem namenom je predlagana udeležba medresorske delegacije.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna 	DA/NE

	- razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, 				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Finančne posledice se nanašajo na kritje stroškov poti oz udeležbe na interaktivnem dialogu, ki bo 12. 11. 2019 v Ženevi.

Kratka obrazložitev

Stroški udeležbe delegacije na ustnem zagovoru vključujejo letalske karte, namestitve, dnevnice ipd. in so ocenjene na cca. 750 EUR/osebo.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

O pripravi nacionalnega poročila, ki se je medresorsko usklajevalo, je Ministrstvo za zunanje zadeve obveščalo nevladne organizacije s področja človekovih pravic, Varuha človekovih pravic in Zagovornika načela enakosti. Navedenim je bil osnutek poročila tudi predstavljen. Dana je bila možnost, da podajo komentarje in pripombe na poročilo. Komentarje in pripombe je Ministrstvo za zunanje zadeve v sodelovanju z ostalimi ministrstvi in vladnimi službami skušalo v največji možni meri vključiti v končno poročilo.

S pripravami na UPP je Ministrstvo za zunanje zadeve seznanilo tudi Medresorsko komisijo za človekove pravice, in sicer 12. 12. 2018 na njeni XXI. seji. Medresorska komisija za človekove pravice je 3. nacionalno poročilo za UPP potrdila na svoji XXII. seji 4. 6. 2019. Med člani so tudi predstavniki stroke in predstavniki organizacij civilne družbe.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

**dr. Miroslav Cerar
MINISTER**

Tretje nacionalno poročilo Republike Slovenije za Univerzalni periodični pregled in sestava delegacije za ustni zagovor Republike Slovenije v Univerzalnem periodičnem pregledu (Ženeva, 12. 11. 2019)

1. Splošno

Univerzalni periodični pregled (UPP) je mehanizem Sveta OZN za človekove pravice (SČP), v okviru katerega države članice OZN medsebojno pregledujejo spoštovanje človekovih pravic v posamezni državi. Pregledi potekajo trikrat na leto v Ženevi v okviru zasedanj Delovne skupine SČP za UPP. V njih sodeluje vseh 193 držav članic OZN. Trenutno poteka tretji krog pregledov, ki se bo zaključil jeseni 2021. Potekajoči pregledi so osredotočeni predvsem na izvajanje v prejšnjem krogu sprejetih priporočil.

Pregled poteka v obliki interaktivnega dialoga z delegacijo države v pregledu, ki ji predstavniki drugih članic OZN podajajo vprašanja o stanju človekovih pravic in priporočila za izboljšanje njihovega varstva na nacionalni ravni. Interaktivni dialog poteka na podlagi treh poročil – (1) nacionalnega poročila, ki ga pripravi vlada in se v tretjem krogu pregledov osredotoča predvsem na izvajanje sprejetih priporočil iz prejšnjih krogov UPP; (2) poročila Urada visoke komisarke za človekove pravice (UVKČP), ki povzema priporočila pogodbenih teles in posebnih postopkov SČP za državo v pregledu; in (3) poročila drugih deležnikov, ki vključuje prispevke civilne družbe (mednarodne in nacionalne), nacionalne institucije za človekove pravice (v primeru Slovenije je to Varuh človekovih pravic) ter regionalnih organizacij (pričakujemo prispevek Sveta Evrope).

Država v pregledu oz njena delegacija tekom interaktivnega dialoga odgovarja na postavljena vprašanja ter daje pojasnila glede tematik, ki jih izpostavljajo druge članice OZN.

Država se po interaktivnem dialogu opredeli do prejetih priporočil. Priporočilo lahko sprejme ali vzame na znanje (kar pomeni, da ga ne sprejme oz. ga zavrne). Država se lahko opredeli do (vsaj nekaterih) priporočil v roku 48 ur po zagovoru, do vseh priporočil pa se mora opredeliti najkasneje do roka za procesiranje poročil za naslednje plenarno zasedanje SČP, kar v primeru tretjega pregleda Slovenije pomeni približno 10 – 12 tednov po zagovoru. V prejšnjem pregledu se je Slovenija do vseh priporočil opredelila naknadno, odločitev je potrdila Vlada.

Slovenija je bila doslej pregledana dvakrat, in sicer februarja 2010 in novembra 2014. V interaktivnem dialogu v drugem krogu je prejela 163 priporočil, Vlada jih je sprejela 142, ostale pa je vzela na znanje. Nanašajo se na ratifikacijo mednarodnih instrumentov, družinski zakonik, izobraževanje za človekove pravice, status in pristojnosti varuha za človekove pravice, prepoved diskriminacije, spodbujanje strpnosti in prepoved sovražnega govora, pravice pripadnikov manjšin, zlasti Romov in izbrisanih, rasno in versko strpnost, pravice istospolnih parov in status njihovih otrok, nasilje nad otroci in nasilje nad ženskami, trgovino z ljudmi, učinkovitost sodstva, zaščito delavcev, socialno zaščito, vodo in sanitarno ureditev, univerzalno zdravstveno varstvo, pravice invalidov in pravice migrantov.

Slovenija močno podpira UPP proces, saj ga cenimo kot zelo uspešen mehanizem SČP, ki prispeva k udejanjanju človekovih pravic na globalni ravni. Slovenija je hkrati med najaktivnejšimi državami v UPP, saj sodeluje v vseh pregledih in podaja priporočila vsem državam v pregledu, s čimer zagotavlja enako obravnavo vseh držav.

2. Priprava Tretjega nacionalnega poročila Republike Slovenije za Univerzalni periodični pregled

V okviru priprav na UPP je UVKČP Slovenijo pozval, da do 5. 8. 2019 predloži nacionalno poročilo. Njegovo pripravo je koordiniralo Ministrstvo za zunanje zadeve. Pri pripravi poročila so sodelovala vsa relevantna ministrstva in vladne službe, ki so prispevale vsebine iz njihovih pristojnosti. Pri pripravi poročila smo sledili tehničnim priporočilom UVKČP.

Poročilo vsebinsko zajema predvsem ukrepe, ki so bili sprejeti in izvedeni v obdobju od zadnjega pregleda, torej v obdobju od novembra 2014 do maja 2019. Ker je Slovenija pripravila prostovoljno vmesno poročilo, ki zajema obdobje do maja 2017, je v poročilu posebna

pozornost posvečena novejšim ukrepom. Poročilo sledi predlagani strukturi in vključuje informacije o izvajanju posameznih priporočil po vsebinskih sklopih. V tretjem poročilu Slovenija v primerjavi s prvim in drugim vključuje tudi posebni poglavji o uspehih in o izzivih na področju človekovih pravic, ki so postale aktualne po predhodnem pregledu v UPP.

Poročilo v prilogi skladno s priporočili UVKČP vključuje tudi samooceno o izvajanju sprejetih priporočil. Slovenija je veliko večino priporočil, ki jih je v prejšnjem krogu sprejela, po samooceni tudi uresničila. Velja izpostaviti tudi, da je bilo precej zakonodajnih sprememb doseženih v prvih dveh letih po zagovoru, kar se pozitivno odraža v ugledu Slovenije kot kredibilne partnerice in države, zavezane človekovim pravicam, v mednarodni skupnosti. Uresničitev preostalih neuresničenih ali delno uresničenih priporočil bi takšen ugled še dodatno okrepila.

Ministrstvo za zunanje zadeve je osnutek poročila predstavilo tudi nevladnim organizacijam. Izmenjava mnenj o poročilu in podajanje komentarjev je potekalo v okviru srečanja pristojnih oseb Ministrstva za zunanje zadeve s predstavniki nevladnih organizacij 21. 5. 2019. Poročilo smo predstavili v Uradu Varuha človekovih pravic 22. 5. 2019 in v Uradu Zagovornika načela enakosti 20. 5. 2019. Ministrstvo za zunanje zadeve je v sodelovanju z ostalimi resorji skušalo v največji možni meri vključiti komentarje nevladnih organizacij, Varuha človekovih pravic in Zagovornika načela enakosti. Poročilo je na svoji XXII. seji 4. 6. 2019 potrdila tudi Medresorska komisija za človekove pravice, ki je slovensko koordinacijsko telo za mednarodno poročanje s področja človekovih pravic.

3. Delegacija Republike Slovenije za Univerzalni periodični pregled

Republiko Slovenijo bo v interaktivnem dialogu zastopala medresorska delegacija v naslednji sestavi:

- dr. Miroslav Cerar, podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve – vodja delegacije
- dr. Dominika Švarc Pipan, državna sekretarka, Ministrstvo za pravosodje – namestnica vodje delegacije
- dr. Tanja Kerševan Smokvina, državna sekretarka, Ministrstvo za kulturo – članica delegacije
- mag. Stanko Baluh, direktor, Urad Vlade Republike Slovenije za narodnosti – član delegacije
- Nataša Potočnik, direktorica Urada za migracije, Ministrstvo za notranje zadeve – članica delegacije
- dr. Marko Rakovec, vodja Sektorja za človekove pravice, Ministrstvo za zunanje zadeve – član delegacije
- mag. Robert Golobinek, vodja Sektorja za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje – član delegacije
- dr. Roman Lavtar, vodja Službe za lokalno samoupravo, Ministrstvo za javno upravo – član delegacije
- mag. Katarina Štrukelj, vodja Sektorja za sprejem in oskrbo, Urad Vlade Republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov – članica delegacije
- mag. Tomislav Omejec, vodja Sektorja splošne policije, Ministrstvo za notranje zadeve, Policija – član delegacije
- Albert Černigoj, vodja Oddelka za ekstremno nasilje in terorizem, Ministrstvo za notranje zadeve, Policija – član delegacije
- mag. Alja Klopčič, pooblaščenica ministrice, Ministrstvo za zunanje zadeve – članica delegacije
- mag. Nadja Čobal, sekretarka, Ministrstvo za zdravje – članica delegacije
- Dragica Iskrenovič, sekretarka, Ministrstvo za okolje in prostor – članica delegacije
- mag. Tjaša Herman, višja svetovalka, Urad Vlade Republike Slovenije za narodnosti – članica delegacije
- Irena Vogrinčič, podsekretarka, Ministrstvo za pravosodje – članica delegacije
- Mija Javornik, višja svetovalka, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport – članica delegacije

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – član delegacije
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – član delegacije
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – član delegacije

V delegacijo so vključeni predstavniki resorjev, ki so pristojni za vsebinska področja, na katerih pričakujemo več vprašanj in priporočil. S takšno sestavo delegacije bo možno odgovoriti na kar največ vprašanj, ki jih bo Slovenija prejela med zagovorom. Takšen angažma je skladen s slovensko podporo UPP in pozornostjo, ki jo temu mehanizmu namenjamo.

4. Stališča, ki jih bo zagovarjala delegacija Republike Slovenije v Univerzalnem periodičnem pregledu

Delegacija bo v interaktivnem zagovoru predstavila dosežen napredek na področju varstva in uresničevanja človekovih pravic na nacionalni ravni od zadnjega pregleda v UPP. Posebno pozornost bo delegacija posvečala dosežkom in izzivom na tem področju.

Delegacija bo predstavila tudi izvedene in načrtovane zakonodajne spremembe, politike in druge ukrepe, ki jih je Slovenija izvedla ali pa jih pripravlja in bodo prispevali k uresničevanju človekovih pravic v Sloveniji.

Tekom interaktivnega dialoga si bo delegacija prizadevala v največji možni meri odgovoriti na zastavljena vprašanja.